

آوردن شکم، بزرگ شدن کبد و ورم دست و پاها، سرفه و عفونت های مکرر تنفسی

نارسایی دریچه میترال یا دولتی: تنگی نفس، خستگی، احساس سبکی سر، تپش قلب، درد سینه (آثرین صدری)

افتادگی میترال: درد سینه تیرکشنده، مبهم یا فشارنده، تپش قلب و اضطراب، احساس سبکی سر هنگام برخاستن از حالت نشسته یا خوابیده، خستگی، ضعف، تنگی نفس

تشخیص:

تنگی دریچه میترال یا دولتی: کاتتریزاسیون قلبی، عکس برداری از قفسه سینه، اکوکاردیوگرافی، الکتروکاردیوگرام یا نوار قلب

نارسایی دریچه میترال یا دولتی: کاتتریزاسیون قلبی و آنژیوگرافی بطن چپ، اکوکاردیوگرافی، الکتروکاردیوگرافی یا نوار قلب، عکس برداری از قفسه سینه، ام آر آی قلبی، اکوکاردیوگرافی از طریق مری، اکوکاردیوگرافی از طریق قفسه سینه (توراکس)

افتادگی دریچه میترال: اکوکاردیوگرافی، الکتروکاردیوگرام یا نوار قلب

درمان:

افتادگی میترال: برای درمان از عمل جراحی برای ترمیم یا تعویض دریچه قلب با دریچه بافتی خوکی یا گاوی و یا دریچه فلزی استفاده می شود.

تنگی دریچه میترال: برای درمان از عمل جراحی برای ترمیم یا تعویض دریچه قلب با دریچه بافتی خوکی یا گاوی و یا دریچه فلزی استفاده می شود. در موارد شدید تنگی، از بالون جهت رفع تنگی دریچه ای استفاده می شود.

شرح بیماری:

قلب ۴ دریچه دارد. دریچه دولتی (میترال) و سه لتی (تریکوسپید) که کنترل جریان خون ورودی از دهلیزها به درون بطن ها را به عهده دارند. دریچه های آئورت و ریوی نیز کنترل جریان خون خروجی و ورودی به قلب را به عهده دارند. تنگی دریچه ها موجب کاهش خروج و ورود خون از قلب و نارسایی دریچه ها موجب پس زدن مجدد خون پمپ شده می شود. پس عملکرد درست دریچه ها برای کارآمدی قلب به عنوان یک پمپ اهمیت حیاتی دارد.

علل شایع:

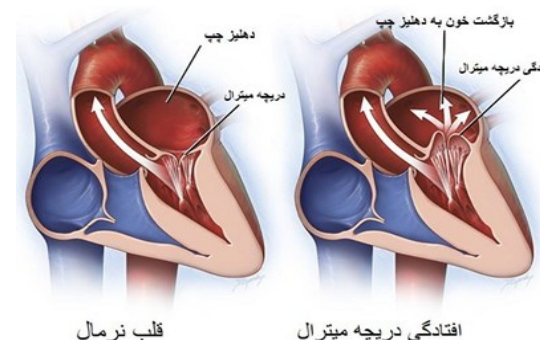
تنگی دریچه میترال یا دولتی: تب روماتیسمی، نقایص مادرزادی

نارسایی دریچه میترال یا دولتی: بیماری مادرزادی قلبی، تومور بافت مخاطی، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، افتادگی دریچه میترال، تب روماتیسمی، سکت قلبی، اختلالات التهابی،

افتادگی میترال: نوعی ارث، بیماری های بافت پیوندی مانند سندرم مارفان و بیماری کلاژن

علائم شایع:

تنگی دریچه میترال یا دولتی: تنگی نفس در هنگام فعالیت، تپش قلب، درد سینه (آثرین صدری) بدلیل کاهش جریان خون در شریان کرونری، سرفه در وضیت خوابیده بعلت احتقان ریوی (شش ها پر از مایع هستند فرایند تنفس در این شرایط دشوار می باشد)، خستگی پیش رونده فعالیتی به دلیل کاهش برون ده قلب (میزان خون پمپ شده از قلب در یک دقیقه)، خلط خونی (هموپتزی)، علائم نارسایی قلب راست مانند آب

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

بیماریهای دریچه میترال یا دولتی

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

- **نارسایی دریچه میترال: تعویض دریچه، بالون زدن رژیم غذایی:** ♦
- رژیم غذایی کم چرب (چربی باید کمتر از 20% کل کالری دریافتی را تأمین کند)، کم نمک و پرفیبر
- افزایش مصرف سبزیجات به خصوص نوع سبز رنگ آن مانند اسفناج، بروکلی، کلم و هویج
- افزایش مصرف میوه هایی مانند سیب، موز، پرتقال، گلابی، انگور و آلو سیاه
- افزایش مصرف غلات کامل مانند بلغور جو دوسر ساده، برنج قهوه ای و نان سبوس دار
- افزایش مصرف لبنیات کم چرب یا بدون چربی از جمله شیر، پنیر و ماست
- افزایش مصرف غذاهای سرشار از پروتئین مانند: ماهی های غنی از امگا ۳، گوشت مرغ بدون پوست، تخم مرغ، حبوبات مانند لوبیا، عدس، نخود، نخود چشم سیاه و آجیل، دانه ها و انواع محصولات سویا.
- مصرف روغن و مواد غذایی حاوی چربی های اشباع نشده. این نوع روغن کلسترول خون و خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی را کاهش دهد. برخی منابع از این روغن ها عبارتند از: ماهی قزل آلا، آووکادو، انواع روغن ها مانند کلزا، روغن ذرت، زیتون، کنجد، آفتابگردان و سویا، انواع آجیل مانند گردو، بادام و آجیل کاج، مغزها و دانه سویا، و دانه های کنجد، آفتابگردان، کدو تنبل، و یا کتان.
- اجتناب از مصرف الکل، سیگار و کافئین (چای و قهوه) به خصوص در افتادگی میترال.
- ♦ **فعالیت:**
- از انجام کارهای سنگین اجتناب کنید.
- برای پیشگیری از تنگی نفس در وضعیت نشسته قرار بگیرید و هنگام نشستن بر روی صندلی، پاهای خود را بالاتر قرار دهید.
- ♦ **عوارض:**
- **تنگی دریچه میترال یا دولتی:** ضریان غیرطبیعی قلب (فیبریلاسیون دهلیزی)، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، آمبولی (لخته خون) ریوی، برونشیت (التهاب گذرگاه هوا بین بینی و ریه ها)، فشار خون ریوی، آمبولی (لخته خون) سیستمیک
- **نارسایی دریچه میترال یا دولتی:** فشار خون بالای ریوی، ادم ریوی، ضریان غیرطبیعی قلب (فیبریلاسیون دهلیزی)، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، آمبولی (لخته خون) سیستمیک
- ♦ **افتادگی میترال:** ضریان غیرطبیعی قلب، نارسایی میترال، عفونت عضله قلب (اندوکاردیت)، سکتة مغزی یا حملات ایسکمیک گذرا
- ♦ **مراقبت:**
- از انجام فعالیت های جنسی پس از خوردن غذای سنگین، خستگی و استرس اجتناب کنید.
- حدود شش هفته بعد از عمل جراحی رانندگی نکرده و چیزی سنگین تر از 2 کیلوگرم را بلند نکنید.
- بعد از حدود شش هفته در مسافرت های طولانی هر یک ساعت توقف کنید، راه بروید و یا ورزش های پا را انجام دهید.
- به صورت منظم به پزشک خود مراجعه کنید و شماره تلفن های ضروری را همیشه در دسترس داشته باشید
- قبل از مراجعه به دندانپزشک حتماً دندانپزشک را از بیماری خود مطلع سازید تا در صورت نیاز آنتی بیوتیک مصرف کنید.
- بهداشت دهان و دندان را حتماً رعایت کنید و در صورت مشاهده علائم عفونت دهان و دندان هر چه زودتر به دندان پزشک مراجعه کنید.
- زنان باید در نظر داشته باشند که حاملگی حتماً باید برنامه ریزی شده و با مشورت پزشک باشد.
- شما باید عواملی که منجر به افزایش ضریان قلب و اضطراب شما می شوند را شناسایی کرده و این عوامل را کنترل کنید.
- راهکارهای کاهش استرس و کنترل اضطراب را یاد بگیرید.
- در صورت نیاز به جلسات ترک سیگار بروید.
- ♦ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم بیماری دریچه ای قلب را دارید، تب بالاتر از 38/3 درجه سانتیگراد
- تنگی نفس و تپش قلب بدون ارتباط با فعالیت بدنی، حساس درد قفسه سینه مشابه قبل از عمل
- التهاب و قرمزی، گرمی و در نهایت خارج شدن ترشحات چرکی از محل برشهای جراحی، لرز شدید و بدنال آن تب
- درد و سفتی پشت ساق هریک از پاها، تپش قلب، درد سینه، تنگی نفس در حال فعالیت، علائم آمبولی مانند سنکوب، غش، ضعف عضلانی، گیجی